

פתרון מטלה 04 – מבנים אלגבריים 2, 80446

9 במאי 2025

שאלה 1

תהי L/F הרחבת שדות ויהיו $g, h \in F[x]$. נוכיח שה- $\gcd$ של g, h כאיברים של $L[x]$ (שמכיל את $F[x]$) זהה ל- $\gcd$ שלהם ב- $F[x]$.
הוכחה: נסמן

$$d = \gcd(g, h) \in F[x]$$

$$D = \gcd(g, h) \in L[x]$$

בכיוון הראשון, מתקיים $d(x) = a(x)g(x) + b(x)h(x)$, אבל D מחלק את g, h ולכן גם $d \mid D$.
בכיוון השני, ב- $L[x]$, d הוא פולינום שמחלק את g, h ולכן מהגדרה הוא מחלק גם את ה- $\gcd$ שלהם ולכן $d \mid D$.
מצאנו שגם $d \mid D$ וגם $D \mid d$ ולכן $d = D$.

□

שאלה 2

יהי F שדה.

סעיף א'

תהינה $f, g, h \in F[x]$ ו- $c \in F$.

תת-סעיף א'

נראה שמתקיימת הזהות $(g + h)' = g' + h'$.

הוכחה: נסמן $g = \sum_{i=0}^n a_i x^i, h = \sum_{j=0}^m b_j x^j$ ולכן $g' = \sum_{i=1}^n i a_i x^{i-1}, h' = \sum_{j=1}^m j b_j x^{j-1}$ ואז

$$g' + h' = \sum_{i=1}^n i a_i x^{i-1} + \sum_{j=1}^m j b_j x^{j-1}$$

מצד שני, מתקיים

$$(g + h)' = \left(\sum_{k=0}^p (a_k + b_k) x^k \right)' = \sum_{k=1}^p k(a_k + b_k) x^{k-1} = \sum_{i=1}^n i a_i x^{i-1} + \sum_{j=1}^m j b_j x^{j-1} = g' + h'$$

כאשר $(*)$ נובע מכך שחל מהאינדקסים, בפוטנציאל הם 0.

מצאנו שאכן מתקיימת הזהות $(g + h)' = g' + h'$.

תת-סעיף ב'

נראה שמתקיימת הזהות $(c \cdot g)' = c \cdot g'$.

הוכחה: נשים לב שמתקיים

$$(cg)' = \left(\sum_{i=0}^n c a_i x^i \right)' = \sum_{i=1}^n i c a_i x^{i-1} = c \sum_{i=1}^n i a_i x^{i-1} = c g'$$

תת-סעיף ג'

נראה שמתקיימת הזהות $(g \cdot h)' = g' \cdot h + g \cdot h'$.

הוכחה: שוב נסמן

$$g = \sum_{i=0}^n a_i x^i, \quad h = \sum_{j=0}^m b_j x^j$$

מצד אחד מתקיים

$$(g \cdot h)' = \left(\sum_{i=0}^n a_i x^i \sum_{j=0}^m b_j x^j \right)' = \left(\sum_{i=0}^n \sum_{j=0}^m a_i b_j x^{i+j} \right)' \stackrel{(*)}{=} \sum_{k=1}^{n+m} k c_k x^{k-1}$$

כאשר $(*)$ נובע מהגדרת המכפלה בין טורים כאשר $c_k = \sum_{i+j=k} a_i b_j$. מצד שני מתקיים

$$\begin{aligned} g' \cdot h + g \cdot h' &= \sum_{i=1}^n i a_i x^{i-1} \cdot h + g \cdot \sum_{j=1}^m j b_j x^{j-1} = \sum_{i=1}^n i a_i x^{i-1} \cdot \sum_{j=0}^m b_j x^j + \sum_{j=1}^m j b_j x^{j-1} \cdot \sum_{i=0}^n a_i x^i \\ &= \sum_{i=1}^n \sum_{j=0}^m i a_i b_j x^{i-1+j} + \sum_{j=1}^m \sum_{i=0}^n j a_i b_j x^{j-1+i} = \sum_{k=1}^{m+n} \left(\sum_{i+j=k+1} i a_i b_j \right) x^k + \sum_{k=1}^{m+n} \left(\sum_{i+j=k+1} j b_j a_i \right) x^k \\ &= \sum_{k=1}^{m+n} \left(\sum_{i+j=k+1} i a_i b_j + \sum_{i+j=k+1} j b_j a_i \right) x^k = \sum_{k=1}^{m+n} \left(\sum_{i+j=k} (i+j) a_i b_j \right) x^k = \sum_{k=1}^{m+n} k c_k x^{k-1} = (g \cdot h)' \end{aligned}$$

כאשר האינדקס של $i + j = k$ זה סכימת כל הזוגות (i, j) כאשר $1 \leq k \leq m + n$ ו- c_k במקודם.

סעיף ב'

נוכיח את המקרה הפרטי הבא של כלל לופיטל (L'Hôpital):

אם $a \in F$ הוא שורש של $g \in F[x]$ כך ש- $g(x) = h(x) \cdot (x - a)$ או $g'(a) = h(a)$.

הוכחה: ראשית, מההנחה ש- $a \in F$ הוא שורש של g נקבל ש- $(x - a) \mid g$, ולכן קיימת $h(x) \in F[x]$ כך שיתקיים $g(x) = h(x) \cdot (x - a)$. מהסעיף הקודם נקבל שמתקיים

$$g'(x) = (h(x) \cdot (x - a))' = h'(x)(x - a) + h(x)(x - a)' = h'(x)(x - a) + h(x)$$

שכן הנגזרת של פולינום ממעלה 1 הוא המקדם של האיבר המוביל ובמקרה שלנו זה 1.

אבל a הוא שורש של g , ולכן בהצבה נקבל

$$g'(a) = h'(a) \underbrace{(a - a)}_0 + h(a) = h(a)$$

□

שאלה 3

בכל סעיף נבדוק האם הפולינום הוא ספרבילי מעל $\mathbb{Q}$ ונמצא שורש כפול ב- $\mathbb{Q}$ במידה ויש כזה.

סעיף א'

$$f = x^3 - 3x + 2$$

פתרון: נשים לב ש- $f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 2 = 0$ ולכן 1 הוא שורש של הפולינום 1 ומתקיים $f \mid (x-1)$.
נבחן מה הריבוי שלו ובשביל זה נבצע חלוקת פולינומים

$$\frac{x^3 - 3x + 2}{x - 1} \Rightarrow x^2 + \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} \Rightarrow x^2 + x + \frac{-2x + 2}{x - 1} \Rightarrow x^2 + x - 2 = (x - 1)(x + 2)$$

משמע מתקיים

$$x^3 - 3x + 2 = (x - 1)^2(x + 2) = (x^2 - 2x + 1)(x + 2) = x^3 + 2x^2 - 2x^2 - 4x + x + 2 = x^3 - 3x + 2$$

□

ולכן מצאנו ש- $(x - 1)$ הוא שורש מרובה עם ריבוי 2 ב- f ולכן f לא פולינום ספרבילי.

סעיף ב'

$$f = x^3 - 7x + 6$$

פתרון: f ממעלה 3 ולכן ניתן להשתמש באלגוריתם ממטלה 2 כדי לבחון אם יש לו שורשים.
נסמן $a_n = 1$ ו- $a_1 = 6$, ולכן $s, r \in \{\pm 1, \pm 3, \pm 2\}$, נבחן את כל המקרים האפשריים
1. $r = s = 1$ ואז

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(1) = 1^3 - 7 \cdot 1 + 6 = 1 - 7 + 6 = 0$$

2. $s = 1, r = -1$ ואז

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(-1) = (-1)^3 - 7 \cdot (-1) + 6 = -1 + 7 + 6 = 12 \neq 0$$

3. $s = 1, r = 2$

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(2) = 2^3 - 7 \cdot 2 + 6 = 8 - 14 + 6 = 0$$

4. $s = 1, r = -2$

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(-2) = (-2)^3 - 7 \cdot (-2) + 6 = -8 + 14 + 6 = 12 \neq 0$$

5. $s = 1, r = 3$

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(3) = 3^3 - 7 \cdot 3 + 6 = 27 - 21 + 6 = 12 \neq 0$$

6. $s = 1, r = -3$

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(-3) = (-3)^3 - 7 \cdot (-3) + 6 = -27 + 14 + 6 = 0$$

ולכן $\{1, 2, -3\}$ הם קבוצת השורשים של f , שכן f ממעלה 3 ולכן יש לו לכל היותר 3 שורשים. עוד מתקיים

$$(x - 1)(x - 2)(x + 3) = (x^2 - 3x + 2)(x + 3) = x^3 + 3x^2 - 3x^2 - 9x + 2x + 6 = x^3 - 7x + 6$$

□

ולכן כל אחד מהשורשים של f הוא עם ריבוי 1 ולכן מהגדרה הוא ספרבילי.

סעיף ג'

הפולינום $f = x^4 - 4x^3 + 6x^2 - 4x + 1$.

פתרון: המקדמים של f שלמים ולכן ניתן להשתמש באלגוריתם ממטלה 2: נמצא $\frac{r}{s} \in \mathbb{Q}$ שבר מצומצם כך ש- $a_0 \mid r$ ו- $a_n \mid s$ ונבחן האם $\frac{r}{s}$ הוא

שורש של f , משמע האם $f\left(\frac{r}{s}\right) = 0$.

נשים לב שייתכן רק $r, s \in \{\pm 1\}$ ולכן המקרים $r = s = 1 \wedge r = s = -1$ זהים וגם $r = -1, s = 1 \wedge r = 1, s = -1$ גם כן שווים. בלי הגבלת הכלליות נבדוק:

$$1. \quad r = s = 1$$

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f(1) = 1^4 - 4 \cdot 1^3 + 6 \cdot 1^2 - 4 \cdot 1 + 1 = 1 - 4 + 6 - 4 + 1 = 0$$

$$2. \quad r = 1, s = -1$$

$$f\left(\frac{r}{s}\right) = f\left(\frac{1}{-1}\right) = f(-1) = 1^4 - 4 \cdot (-1)^3 + 6 \cdot (-1)^2 - 4 \cdot (-1) + 1 = 16 \neq 0$$

ולכן $x = 1$ הוא שורש של f , נבצע חילוק פולינומים

$$\begin{aligned} \frac{x^4 - 4x^3 + 6x^2 - 4x + 1}{x - 1} &= x^3 + \frac{-3x^3 + 6x^2 - 4x + 1}{x - 1} = x^3 - 3x^2 + \frac{3x^2 - 4x + 1}{x - 1} \\ &= x^3 - 3x^2 + 3x + \frac{-x + 1}{x - 1} = x^3 - 3x^2 + 3x - 1 = g \end{aligned}$$

שוב נעשה את אותו התהליך כמקודם ושוב $r, s \in \{\pm 1\}$, נבדוק כל אופציה

$$1. \quad r = s = 1$$

$$g\left(\frac{r}{s}\right) = g(1) = 1^3 - 3 \cdot 1^2 + 3 \cdot 1 - 1 = 0$$

$$2. \quad r = 1, s = -1$$

$$g\left(\frac{r}{s}\right) = g\left(\frac{1}{-1}\right) = g(-1) = (-1)^3 - 3 \cdot (-1)^2 + 3 \cdot (-1) - 1 = 8 \neq 0$$

שוב $x = 1$ הוא שורש של g , נבצע שוב חילוק פולינומים

$$\frac{x^3 - 3x^2 + 3x - 1}{x - 1} = x^2 + \frac{-2x^2 + 3x - 1}{x - 1} = x^2 - 2x + \frac{x - 1}{x - 1} = x^2 - 2x + 1 = h$$

אבל אנחנו כבר יודעים ש- h מתפרק מעל $\mathbb{Q}[x]$ ל- $(x - 1)^2$, ולכן בסך-הכל קיבלנו

$$f = x^4 - 4x^3 + 6x^2 - 4x + 1 = (x - 1)^4$$

לכן ל- f יש שורש אחד עם ריבוי מסדר 4 ולכן בהגדרה הוא אינו פולינום ספרבילי.

□

שאלה 4

נקבע בכל סעיף האם ההרחבת שדות הנתונה היא נורמלית.

סעיף א'

נראה שההרחבה $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3})/\mathbb{Q}$ הינה נורמלית.

הוכחה: נסתכל על הפולינום $f = (x^2 - 2)(x^2 - 3)$. אנחנו יודעים ששהשדה הפיצול שלו צריך להכיל את $\sqrt{2}, \sqrt{3}$ ואנחנו יודעים שההרחבה המינימלית שמכילה את האיברים האלו היא בידיוק $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3})$, ולכן זה שדה הפיצול של הפולינום f .

ראינו שלהיות הרחבה נורמלית זה שקול ללהיות שדה פיצול של פולינום כלשהו ולכן ההרחבה $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3})/\mathbb{Q}$ היא הרחבה נורמלית. □

סעיף ב'

נראה שההרחבה $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})/\mathbb{Q}$ אינה נורמלית.

הוכחה: נניח בשלילה שההרחבה $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})/\mathbb{Q}$ הינה נורמלית, ולכן כל $p \in \mathbb{Q}[x]$ אי-פריק עם שורש ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$ מתפצל לגורמים לינאריים ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})[x]$.

בפרט, זה נכון עבור הפולינום $f = x^3 - 2$ שהוא אי-פריק ב- $\mathbb{Q}$ (ממטלה 1, זה פולינום ממעלה 3 שהשורשים שלו לא ב- $\mathbb{Q}$ ולכן אי-פריק).

נשים לב ש- $\alpha = \sqrt[3]{2} \in \mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$ הוא שורש של f , ולכן $x - \alpha$ לגורמים לינאריים ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$.

אנחנו כבר יודעים ששאר השורשים של f הם מעל המרוכבים: נסמן $\omega = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$ ואז $\omega^2 \sqrt[3]{2}, \omega \sqrt[3]{2}$ הם גם שורשים של f .

f ממעלה 3 ולכן יש לו לכל היותר 3 שורשים, משמע מצאנו את כולם, ולכן חלוקה בגורם $x - \alpha$ (שהוא השורש הממשי של f) תשאיר אותנו עם מכפלה של איברים שאינם ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$ (מרוכבים) ולכן בפרט לא יכול להתפצל למכפלה של גורמים לינאריים ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})[x]$ וזאת סתירה ולכן ההרחבה $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})/\mathbb{Q}$ אינה נורמלית. □

סעיף ג'

נראה שההרחבה $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega \sqrt[3]{2})/\mathbb{Q}(\omega)$ כאשר $\omega = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$ שורש יחידה פרימיטיבי מסדר 3 היא הרחבה נורמלית.

הוכחה: שוב נסתכל על הפולינום $f = x^3 - 2$, אנחנו יודעים שהשורשים שלו הם $\{\sqrt[3]{2}, \omega \sqrt[3]{2}, \omega^2 \sqrt[3]{2}\}$, אם נראה ש- $\omega^2 \sqrt[3]{2} \in \mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega \sqrt[3]{2})$ סיימנו (כי f יתפצל לחלוטין ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega)$ ולכן מהשקילות נקבל שההרחבה היא נורמלית).

נשים לב שמתקיים

$$(1) [\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}) : \mathbb{Q}] = 3, (2) [\mathbb{Q}(\omega) : \mathbb{Q}] = 2$$

כאשר (1) נובע מכך ש- $x^3 - 2$ הוא הפולינום המינימלי ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$ והוא ממעלה 3 ו-(2) נובע מכך שהפולינום המינימלי הוא $x^2 + x + 1$ והוא ממעלה 2.

מכפלות הדרגה מתקיים

$$[\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega) : \mathbb{Q}] = [\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}) : \mathbb{Q}] \cdot [\mathbb{Q}(\omega) : \mathbb{Q}] = 2 \cdot 3 = 6$$

ולכן הבסיס של $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega)$ הוא

$$B_{\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega \sqrt[3]{2})} = \{1, \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{4}, \omega, \sqrt[3]{2}\omega, \omega \sqrt[3]{4}\}$$

כאשר $B_{\mathbb{Q}(\omega \sqrt[3]{2})} = \{1, \omega \sqrt[3]{2}\}$, $B_{\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})} = \{1, \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{4}\}$

נשים לב ש- $\omega^2 \sqrt[3]{2} \in \mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega)$ ואם כך הוא צירוף לינארי של איברי הבסיס ולכן $\omega^2 \sqrt[3]{2} \in \mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega)$ ונקבל ש- f מתפצל לחלוטין ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2}, \omega \sqrt[3]{2})/\mathbb{Q}(\omega)$ וההרחבה הזאת נורמלית. □

שאלה 5

עבור $a, b, c \in \mathbb{Q}$ שאינם כולם 0, נמצא נוסחה מפורשת ל- $x, y, z \in \mathbb{Q}$ כך שמתקיים

$$(a + b \cdot \sqrt[3]{5} + c \cdot \sqrt[3]{5^2}) = x + y \cdot \sqrt[3]{5} + z \cdot \sqrt[3]{5^2}$$

כלומר, נוסחה מפורשת להופכי של איבר ב- $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{5})$.

פתרון: נסמן $\omega = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$ ונגדיר

$$S = (a + b \cdot \omega \sqrt[3]{5} + c \cdot \omega^2 \sqrt[3]{5^2}) \cdot (a + b \cdot \omega^2 \sqrt[3]{5} + c \cdot \omega \sqrt[3]{5^2})$$

אנחנו יודעים כבר $\omega^2 + \omega + 1 = 0 \Rightarrow \omega^2 + \omega = -1, \omega^3 = 1, \omega^2 = \bar{\omega}$

$$\begin{aligned} S &= a^2 + ab \cdot \omega^2 \sqrt[3]{5^2} + ac \cdot \omega \sqrt[3]{5^2} + ab \cdot \omega \sqrt[3]{5} + \sqrt[3]{5^2} b^2 + bc \cdot 5\omega^2 + ac \cdot \omega^2 \sqrt[3]{5^2} + bc \cdot 5\omega + 5\sqrt[3]{5} c^2 \\ &= a^2 + b^2 \sqrt[3]{5^2} + 5c^2 \sqrt[3]{5} + \underbrace{ab \cdot \omega^2 \sqrt[3]{5} + ab \cdot \omega \sqrt[3]{5}}_{(*)} + \underbrace{ac \cdot \omega \sqrt[3]{5^2} + ac \cdot \omega^2 \sqrt[3]{5^2}}_{(**)} + \underbrace{bc \cdot 5\omega + bc \cdot 5\omega^2}_{(***)} \\ &= a^2 + \sqrt[3]{5^2} b^2 + 5\sqrt[3]{5} c^2 + \underbrace{-ab \sqrt[3]{5}}_{(*)} + \underbrace{-ac \sqrt[3]{5^2}}_{(**)} + \underbrace{-5bc}_{(***)} \end{aligned}$$

כאשר $(*), (**), (***)$ נובעים מהזהות $\omega^2 + \omega = -1$ וקיבלנו ש- $S \in \mathbb{Q}(\sqrt[3]{5})$ (שכן בבסיס של הרחבה זאת כפי שראינו בשאלה הקודמת).

נסמן $\alpha = (a + b \sqrt[3]{5} + c \sqrt[3]{5^2}) \in \mathbb{Q}$ ונראה כעת $S \cdot \alpha$ על-ידי חישוב

$$\begin{aligned} S \cdot \alpha &= (a^2 + \sqrt[3]{5^2} b^2 + 5\sqrt[3]{5} c^2 - ab \sqrt[3]{5} - ac \sqrt[3]{5^2} - 5bc) (a + b \sqrt[3]{5} + c \sqrt[3]{5^2}) \\ &= a^3 + 5b^3 + 25c^3 - 15abc + \cancel{\sqrt[3]{5} a^2 b} + \cancel{\sqrt[3]{5^2} a^2 c} + \cancel{\sqrt[3]{5^2} b^2 a} + \cancel{5\sqrt[3]{5} b^2 c} + \cancel{5\sqrt[3]{5} a c^2} + \cancel{5\sqrt[3]{5^2} c^2 b} \\ &\quad - \cancel{\sqrt[3]{5} a^2 b} - \cancel{\sqrt[3]{5^2} a b^2} - \cancel{\sqrt[3]{5^2} a^2 c} - \cancel{5\sqrt[3]{5} a c^2} - \cancel{5\sqrt[3]{5} b^2 c} - \cancel{5\sqrt[3]{5^2} b c^2} \\ &= a^3 + 5b^3 + 25c^3 - 15abc \end{aligned}$$

ולכן קיבלנו $S \cdot \alpha \in \mathbb{Q}$

נבחר אם כך $\frac{S}{S \cdot \alpha}$ ונקבל

$$\frac{S}{S \cdot \alpha} \cdot \alpha = 1 \Leftrightarrow \frac{S}{S \cdot \alpha} = \alpha^{-1} = (a + b \sqrt[3]{5} + c \sqrt[3]{5^2})^{-1}$$

ולכן

$$x = \frac{a^3 - 5abc}{a^3 + 5b^3 + 25c^3}, y = \frac{5b^3 - 5abc}{a^3 + 5b^3 + 25c^3}, z = \frac{25c^3 - 5abc}{a^3 + 5b^3 + 25c^3}$$

□

שאלה 6

נפרק את הפולינום $f(x, y, z) = x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz \in \mathbb{Z}[x, y, z]$ לגורמים אי־פריקים.

פתרון: בתור התחלה, נגיע לחזקות 3 של x, y :

$$(x + y)^3 = (x + y)^2(x + y) = (x^2 + 2yx + y^2)(x + y) = x^3 + yx^2 + 2yx^2 + 2y^2x + y^2x + y^3 = x^3 + 3yx^2 + 3y^2x + y^3$$

ולכן

$$x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y)^3 + z^3 - 3xyz - 3yx^2 - 3y^2x = (x + y)^3 + z^3 - 3xy(x + y + z)$$

ננסה לפרק את הביטוי $(x + y)^3 + z^3$ עם גורם $x + y + z$ כדי שיתאים לגורם הימני שלנו

$$\begin{aligned} (x + y)^3 + z^3 &= ((x + y) + z)((x + y)^2 - (x + y)z + z^2) \\ &= (x + y)^3 - \cancel{(x + y)^2 z} + \cancel{(x + y)z^2} + \cancel{z(x + y)^2} - \cancel{(x + y)z^2} + z^3 \\ &= (x + y)^3 + z^3 \quad (\text{טריק "הלא עשיתי כלום"}) \end{aligned}$$

ולכן

$$x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y)^3 + z^3 - 3xy(x + y + z) = (x + y + z)((x + y)^2 - (x + y)z + z^2 - 3xy)$$

נסדר את הביטוי הימני

$$(x + y)^2 - (x + y)z + z^2 - 3xy = x^2 + 2yx + y^2 - xz - yz + z^2 - 3xy = x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz - xy$$

בסך־הכל קיבלנו

$$x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y + z)(x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz - xy)$$

הגורם $x + y + z$ הוא פולינום אי־פריק ממעלה 1, ונשאר רק להראות שגם $x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz - xy$ הוא אי־פריק, נסתכל עליו בעוד דרך

$$\begin{aligned} (x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz - xy) &= \frac{1}{2}((x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2) \\ &= \frac{1}{2}(x^2 - 2xy + y^2 + y^2 - 2yz + z^2 - z^2 - 2zx + x^2) \\ &= \frac{1}{2}(2x^2 - 2xy + 2y^2 - 2yz + z^2 - 2zx) \\ &= x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz - xy \quad (\text{שוב טריק "הלא עשיתי כלום"}) \end{aligned}$$

נבחן מתי הביטוי $(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2$ מתאפס: יש לנו סכום של איברים חיוביים ולכן הוא מתאפס אם ורק אם כל איבר בסכום מתאפס וזה קורה אם ורק אם $x = y = z = 0$.

לכן כל גורם במכפלה לעיל הוא אי־פריק והגענו לביטוי הנדרש.

□